

Brüssel, 11. veebruar 2026
(OR. en)

6115/26

Institutsioonidevaheline
dokument:
2025/0101(COD)

CODEC 179
JAI 170
ASILE 13
FRONT 29
PE 16

KIRJALIK TEAVE

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega muudetakse määrust (EL) 2024/1348 liidu tasandil turvaliste päritoluriikide loetelu kehtestamise osas – Euroopa Parlamendi esimese lugemise tulemus (Strasbourg, 9.–12. veebruar 2026)

I. SISSEJUHATUS

Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 294 ja kaasotsustamismenetluse praktilist korda käsitlevale ühisele deklaratsioonile¹ toimus nõukogu, Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahel rida mitteametlike kontakte eesmärgiga jõuda eespool nimetatud ettepaneku suhtes kokkuleppele esimesel lugemisel.

Sellela seoses esitas kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni (LIBE) esimees Javier ZARZALEJOS (PPE, ES) nimetatud komisjoni nimel kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek nr 31) eespool nimetatud määruse ettepaneku muutmiseks, mille kohta raportöör Alessandro CIRIANI (ECR, IT) oli koostanud raporti projekti. Kõnealuse muudatusettepaneku suhtes jõuti kokkuleppele eespool nimetatud mitteametlike kontaktide käigus. Lisaks esitas fraktsioon The Left ettepaneku lükata komisjoni ettepanek tagasi (muudatusettepanek nr 32).

---

¹ ELT C 145, 30.6.2007, lk 5.

II. HÄÄLETUS

Täiskogu võttis 10. veebruaril 2026 toimunud hääletusel eespool nimetatud määruse ettepaneku muutmiseks esitatud kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek nr 31) vastu. Muid muudatusettepanekuid vastu ei võetud. Selliselt muudetud komisjoni ettepanek kujutab endast parlamendi esimese lugemise seisukohta, mis on esitatud käesoleva dokumendi lisa toodud parlamendi seadusandlikus resolutsioonis².

Parlamendi seisukoht vastab institutsioonide vahel eelnevalt kokkulepitule. Seetõttu peaks nõukogul olema võimalik parlamendi seisukoht heaks kiita.

Õigusakt võetakse seejärel vastu parlamendi seisukohale vastavas sõnastuses.

---

² Seadusandlikus resolutsioonis esitatud parlamendi seisukoha versioonis on ära märgitud komisjoni ettepanekusse muudatusettepanekutega tehtud muudatused. Komisjoni teksti lisatud tekst on esile tõstetud *paksus kaldkirjas*. Sümbol „■“ tähistab välja jäetud teksti.

P10_TA(2026)0025

Liidu tasandil turvaliste päritoluriikide loetelu kehtestamine

Euroopa Parlamendi 10. veebruari 2026. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2024/1348 liidu tasandil turvaliste päritoluriikide loetelu kehtestamise osas (COM(2025)0186 – C10-0069/2025 – 2025/0101(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2025)0186),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 78 lõike 2 punkti d, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C10-0069/2025),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
  - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 23. oktoobri 2025. aasta arvamust¹,
  - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 75 lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 19. detsembri 2025. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 60,
  - võttes arvesse väliskomisjoni arvamust,
  - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A10- 0259/2025),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
  2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatses seda oluliselt muuta;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

---

¹ *Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata.

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 10. veebruaril 2026. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2026/..., millega muudetakse määrust (EL) 2024/1348 seoses liidu tasandil turvaliste päritoluriikide loetelu kehtestamisega

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 78 lõike 2 punkti d,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt²

---

¹ 23. oktoobri 2025. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

² Euroopa Parlamendi 10. veebruari 2026. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1348³ kohaselt **█** kohaldatakse erinorme, kui taotleja on pärit turvalisest päritoluriigist. Eelkõige tuleb taotlus läbi vaadata kiiremini ja kui taotlejal ei ole veel lubatud liikmesriikide territooriumile siseneda, võib liikmesriik taotluse sisu läbi vaadata piirimenetluses.

---

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. mai 2024. aasta määrus (EL) 2024/1348, millega luuakse rahvusvahelise kaitse ühine menetlus liidus ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2013/32/EL (ELT L, 2024/1348, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj>).

- (2) *Määrusega (EL) 2024/1348 on ette nähtud võimalus käsitada vastavalt kõnealuses määruses sätestatud tingimustele kolmandaid riike liidu tasandil turvaliste päritoluriikidena.* Turvalise päritoluriigi mõistet tuleb rangemalt kohaldada, sest see on tähtis vahend, mis toetab tõenäoliselt põhjendamatute taotluste kiiret läbivaatamist, kuna teatavaid kolmandaid riike käsitatakse turvaliste päritoluriikidena. Samuti on vaja kõrvaldada mõned senised erinevused liikmesriikide turvaliste päritoluriikide loetelude vahel. Seepärast tuleks kehtestada liidu tasandil turvaliste päritoluriikide loetelu. Kuna liikmesriikidele jääb õigus kohaldada või kehtestada õigusakte, millega lubatakse riiklikul tasandil käsitada turvaliste päritoluriikidena muid riike kui neid, mida käsitatakse turvaliste päritoluriikidena liidu tasandil, peaks selline ühine liidu tasandil käsitamine tagama, et kõik liikmesriigid kohaldavad kõnealust turvalise päritoluriigi mõistet ühetaoliselt nende taotlejate suhtes, kelle päritoluriiki käsitatakse turvalisena.

- (3) Asjaolu, et kolmandat riiki peetakse kas liidu või liikmesriigi tasandil turvaliseks päritoluriigiks, ei saa anda selle riigi kodanikele absoluutset turvalisuse tagatist, ***isegi mitte nendele, kes ei kuulu sellisesse isikute kategooriasse, kelle suhtes tehti erand kolmanda riigi käsitamisel turvalise päritoluriigina***, ega kõrvalda järelkult vajadust vaadata rahvusvahelise kaitse taotlus individuaalselt läbi. ***Oma olemuse tõttu saab selle hindamisel, kas kolmandat riiki tuleks käsitada turvalise päritoluriigina, võtta arvesse üksnes asjaomase riigi üldist, tsiviil-, õiguslikku ja poliitilist olukorda ning seda, kas seal tagakiusamise, piinamise või ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise eest vastutavaks tunnistatud inimeste suhtes karistusi ka tegelikult kohaldatakse.***

Liikmesriigid võivad turvalise päritoluriigi mõistet kohaldada üksnes juhul, kui taotleja ei suuda individuaalse hindamise raames esitada andmeid, mis põhjendaksid, miks turvalise päritoluriigi mõiste ei ole tema suhtes kohaldatav, ning tingimusel, et taotlejal on selle riigi kodakondsus või ta on kodakondsuseta isik ja tema varasem alaline elukoht oli selles riigis. Turvalise päritoluriigi mõiste kohaldamine individuaalse hindamise raames ei mõjuta seda, et teatavad taotlejate kategooriad võivad sattuda turvalise päritoluriigina käsitatavas kolmandas riigis eriolukorda ja neil võib seega olla põhjendatud kartus tagakiusamise ees või reaalne oht kannatada tõsist kahju.

- (4) *Selle hindamine, kas kolmandat riiki tuleks käsitada turvalise päritoluriigina, põhineb mitmesugustel asjakohastel ja kättesaadavatel teabeallikatel, sealhulgas liikmesriikidelt, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/2303⁴ loodud Euroopa Liidu Varjupaigaametilt (edaspidi „varjupaigaamet“), Euroopa välisteenistuselt, ÜRO pagulaste ülemvolinikult ja muudelt asjaomastelt rahvusvahelistelt organisatsioonidelt saadud teabel. Hindamisel võetakse samuti arvesse määruse (EL) 2024/1348 (EL) 2021/2303 artiklis 11 osutatud päritoluriigi kohta käivat teavet käsitlevat ühist analüüsi, kui see on olemas. Selliste teabeallikate põhjal peetakse mitut kolmandat riiki turvaliseks päritoluriigiks.*

---

⁴ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2303, mis käsitleb Euroopa Liidu Varjupaigaametit ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 439/2010 (ELT L 468, 30.12.2021, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2303/oj>).*

- (5) *Kolmanda riigi käsitlemine turvalise päritoluriigina määruse (EL) 2024/1348 artikli 62 alusel põhineb usaldusväärsusel, ametlikel ja igakülgsetel põhjendatud asjakohastel ja kättesaadavatel allikatel. Lisaks kajastab turvalise päritoluriigina käsitlemine asjaomase riigi üldist olukorda ja seda ei mõjuta individuaalsed asjaolud, mida saab hinnata üksnes selleks, et teha kindlaks, kas jätta mõnel konkreetsel juhul turvalise päritoluriigi mõiste erandkorras kohaldamata. Seepärast peaks riigisisese kohtuliku läbivaatamise raames olema hindamise peamine eesmärk käsitleda taotlejate individuaalset olukorda puudutavaid üksikasjalikke tõendeid, mis põhjendavad turvalise päritoluriigi mõiste kohaldatavust. Aluslepingute kohaselt on Euroopa Liidu Kohus pädev tegema otsuseid mis tahes kahtluste kohta, mis puudutavad kolmanda riigi liidu tasandil turvalise päritoluriigina käsitlemise kehtivust.*

(6) Riigile, millele on antud liidu kandidaatriigi staatus (edaspidi „kandidaatriik“), on Euroopa Liidu lepingus (ELi leping) sätestatud tingimused ja põhimõtted, millele iga liikmesriigiks saada sooviv riik peab vastama. Need tingimused ja põhimõtted kehtestati 1993. aastal Kopenhaagenis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel (edaspidi „Kopenhaageni kriteeriumid“) ja neid karmistati 1995. aastal Madridis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel. Kopenhaageni kriteeriumid on järgmised: selliste institutsioonide stabiilsus, mis tagavad demokraatia, õigusriigi, inimõigused ning vähemuste austamise ja kaitse, toimiv turumajandus ja võime tulla toime liidu turul valitseva konkurentsiga ning võime täita liidu liikmesusest tulenevaid kohustusi, sealhulgas suutlikkus rakendada tulemuslikult norme, standardeid ja poliitikat, mis moodustavad liidu õiguse, ning järgida poliitilise, majandus- ja rahaliidu eesmärke.

(7) Euroopa Ülemkogu annab riigile kandidaatriigi staatuse ühehäälese otsusega komisjoni soovitusel, mis on koostatud pärast seda, kui riik on esitanud liidu liikmeks astumise avalduse. Eelkõige liidu liikmesuse poliitiliste kriteeriumide osas on leitud, et kandidaatriigid on teinud edusamme selliste institutsioonide stabiilsuse saavutamisel, mis tagavad demokraatia, õigusriigi, inimõigused ning vähemuste austamise ja kaitse. Seetõttu võib järeldada, et neid kolmandaid riike, millele on antud kandidaatriigi staatus, tuleks **pidada turvalisteks päritoluriikideks määruse (EL) 2024/1348 tähenduses ja seega tuleks neid käsitada turvaliste päritoluriikidena liidu tasandil. Need käsitused ei piira Euroopa Ülemkogu ega nõukogu tulevase otsuseid kandidaatriikide liitu vastuvõtmise kohta. Siiski tuleks igakülgset arvesse võtta asjaolu, et olukord kandidaatriigis võib muutuda sedavõrd, et riiki ei tohiks enam turvalise päritoluriigina käsitada. Seetõttu tuleks käesoleva määrusega ette näha võimalus, et kolmandat riiki, millele on antud kandidaatriigi staatus, ei käsitata enam turvalise päritoluriigina**, kui esineb mõni järgmine asjaolu: tsiviilisiku elu või isikupuutumast ähvardab kolmandas riigis toimuva rahvusvahelise või riigisisese relvastatud konflikti tõttu tõsine oht kogeda juhuslikku vägivalda; kolmanda riigi tegevuse tõttu on vastu võetud Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) viienda osa IV jaotise tähenduses piiravad meetmed, **mis mõjutavad põhiõigusi ja -vabadusi ning on asjakohased kolmanda riigi käsitamisel turvalise päritoluriigina**, või kogu liidus on heaks kiidetud varjupaigataotluste määr asjaomasest kolmandast riigist pärit taotlejate puhul suurem kui **20 % menetleva ametiasutuse poolt asjaomase kolmanda riigi kohta tehtud otsuste koguarvust. Ajavahemikul, mil käesolevas määruses sätestatud asjaolud püsivad, ei tohiks liikmesriigid kandidaatriigist pärit taotlejate suhtes turvalise päritoluriigi mõistet kohaldada.**

(8) *Selle kaalumisel, kas kandidaatriigis toimuva rahvusvahelise või riigisisese relvastatud konflikti tõttu ähvardab tsiviilisiku elu või isikupuutumatus tõsine oht kogeda juhuslikku vägivalda, tuleks võtta arvesse mitmesuguseid asjakohaseid teabeallikaid, sealhulgas teavet asjaomaselt liidu institutsioonilt, organilt või asutuselt või rahvusvaheliselt organisatsioonilt. Eelkõige tuleks arvesse võtta seda, kas Euroopa Ülemkogu või nõukogu on nentunud, et asjaomases kandidaatriigis toimub rahvusvaheline või riigisisene relvastatud konflikt, sealhulgas seda, kas relvastatud konflikt toimumise tõttu on vastu võetud nõukogu direktiivi 2001/55/EÜ⁵ artikli 5 kohane nõukogu otsus. Samamoodi tuleks selle kaalumisel, kas kandidaatriigis ei ähvarda tsiviilisiku elu või isikupuutumatus enam seal toimuvast rahvusvahelisest või riigisisesest relvastatud konfliktist tulenev oht kogeda juhuslikku vägivalda, võtta arvesse asjaolu, et Euroopa Ülemkogu või nõukogu on nentunud, et asjaomased asjaolud on lakanud esinemast, sealhulgas juhul, kui relvastatud konflikti lõppemise tagajärjel on vastu võetud direktiivi 2001/55/EÜ artikli 6 kohane nõukogu otsus.*

---

⁵ Nõukogu 20. juuli 2001. aasta direktiiv 2001/55/EÜ miinimumnõuete kohta ajutise kaitse andmiseks ümberasustatud isikute massilise sissevoolu korral ning meetmete kohta liikmesriikide jõupingutuste tasakaalustamiseks nende isikute vastuvõtmisel ning selle tagajärgede kandmisel (EÜT L 212, 7.8.2001, lk 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/55/oj>).

(9) *On tähtis, et kandidaatriikide käsitamist turvaliste päritoluriikidena kohaldataks ühetaoliselt kõigis liikmesriikides, sealhulgas seoses käesolevas määruses sätestatud asjaoludega, mille korral neid riike ei tuleks enam turvaliste päritoluriikidena käsitada. Selleks et hõlbustada käesoleva määruse ühetaolist rakendamist ja tagada õiguskindlus, peaks komisjon pidevalt jälgima olukorda kandidaatriikides ning teavitama liikmesriike, Euroopa Parlamenti ja nõukogu, kui kättesaadava teabe põhjal mõni kõnealune asjaolu mõnes neist riikidest esineb või seda enam ei esine, tehes sellise teabe viivitamata üldsusele kättesaadavaks vastava teate avaldamisega Euroopa Liidu Teataja C-seerias. Pidades silmas võimalikku mõju liidu ja liikmesriikide välissuhetele, ei tohiks komisjon teavitada liikmesriike ja Euroopa Parlamenti asjaolust, et kandidaatriigis toimuva rahvusvahelise või riigisisese relvastatud konflikti tõttu ähvardab tsiviilisiku elu või isikupuutumatus tõsine oht kogeda juhuslikku vägivalda, ilma nõukogu eelneva heakskiiduta. Sellest tulenevalt peaks komisjon, enne kui ta teavitab liikmesriike ja Euroopa Parlamenti asjaolust, et kandidaatriigis esineb rahvusvahelise või riigisisese relvastatud konflikti tõttu tõsine juhusliku vägivalda oht, teavitama sellest nõukogu, kes peaks andma oma eelneva heakskiidu.*

(10) Kosovo⁶ kohta varjupaigaametilt saadud teabe kohaselt käsitavad 16 liikmesriiki Kosovot liikmesriigi tasandil turvalise päritoluriigina ja Kosovost pärit taotlejate taotluste heakskiitmise määr kogu liidus oli 2024. aastal 5 %. Kosovo on potentsiaalne liidu kandidaatriik. Kosovo põhiseadusesse on inkorporeeritud peamised rahvusvahelised inimõigustealased õigusaktid. Kosovo on mitmeparteiline parlamentaarne esindusdemokraatia, kus seadusandlike, täidesaatvate ja kohtuasutuste vahel on võimude lahusus ning asjaomane õigusraamistik on kooskõlas Euroopa standarditega. Üldiselt tagab riigi õigusraamistik põhiõiguste kaitse ja on kooskõlas Euroopa standarditega. Puuduvad märgid Kosovo kodanike väljasaatmisest, tagasisaatmisest või väljaandmisest riikidesse, kus neil oleks surmanuhtluse, piinamise, tagakiusamise või muu ebainimliku või alandava kohtlemise oht. Kosovos puudub oht kannatada tõsist kahju Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1347⁷ artikli 15 tähenduses. Kosovo riigisisises õiguses puudub surmanuhtlus ning Kosovo ametiasutused on pühendunud piinamise ja väärkohtlemise ärahoidmisele. Kosovos ei toimu relvastatud konflikti ja seetõttu puudub oht kogeda juhuslikku vägivalda rahvusvahelistes või riigisisestes relvakonfliktides. Kosovos ei toimu tagakiusamist määruse (EL) 2024/1347 artikli 9 tähenduses.

---

⁶ Kõnealune nimetus ei piira seisukohti staatuse suhtes ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. mai 2024. aasta määrus (EL) 2024/1347, mis käsitleb nõudeid, millele kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad vastama, et kvalifitseeruda rahvusvahelise kaitse saajaks, ning nõudeid pagulaste või täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastavate isikute ühetaolisele seisundile ja antava kaitse sisule, millega muudetakse nõukogu direktiivi 2003/109/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/95/EL (ELT L, 2024/1347, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj>).

- (11) Bangladeshis kohta varjupaigaametilt saadud teabe kohaselt käsitlevad kuus liikmesriiki Bangladeshis liikmesriigi tasandil turvalise päritoluriigi ja Bangladeshist pärit taotlejate taotluste heakskiitmise määr kogu liidus oli 2024. aastal 4 %. Bangladesh on ratifitseerinud mõned rahvusvahelised inimõigustealased õigusaktid. Bangladesh on parlamentaarne vabariik, mida reguleerib põhiseadus, milles nähakse ette täidesaatva ja kohtuvõimu lahusus. Puuduvad märgid Bangladeshis kodanike väljasaatmisest, tagasisaatmisest või väljaandmisest riikidesse, kus neil oleks surmanuhtluse, piinamise, tagakiusamise või muu ebainimliku või alandava kohtlemise oht. Üldiselt puudub reaalne oht kannatada tõsist kahju määruse (EL) 2024/1347 artikli 15 tähenduses. Kuigi Bangladeshis on ette nähtud surmanuhtlus ning riik ei ole allkirjastanud kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti juurde kuuluvat teist fakultatiivset protokollit, mis käsitleb surmanuhtluse kaotamist, viiakse surmanuhtlust harva täide. Bangladesh on ratifitseerinud piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni. Bangladeshis ei toimu relvastatud konflikti ja seetõttu puudub oht kogeda juhuslikku vägivalda rahvusvahelistes või riigisisestes relvakonfliktides. Üldiselt ei toimu riigis tagakiusamist määruse (EL) 2024/1347 artikli 9 tähenduses.

- (12) Colombia kohta varjupaigaametilt saadud teabe kohaselt ei käsita ükski liikmesriik Colombiat praegu liikmesriigi tasandil turvalise päritoluriigina ja Colombiast pärit taotlejate taotluste heakskiitmise määr kogu liidus oli 2024. aastal 5 %. Riik on ratifitseerinud peamised rahvusvahelised inimõigustealased õigusaktid. 1991. aasta põhiseaduses ja sellele järgnenud konstitutsioonikohtu praktikas on sedastatud tugevad inimõiguste tagatised. Colombia on föderaalne vabariik, kus on esindusdemokraatia ja võimude lahusus seadusandlike, täidesaatvate ja kohtuasutuste vahel. Puuduvad märgid Colombia kodanike ulatuslikust väljasaatmisest, tagasisaatmisest või väljaandmisest riikidesse, kus neil oleks surmanuhtluse, piinamise, tagakiusamise või muu ebainimliku või alandava kohtlemise oht. Üldiselt puudub Colombias oht kannatada tõsist kahju määruse (EL) 2024/1347 artikli 15 tähenduses, välja arvatud konkreetsetes maapiirkondades, kus riik ei ole täielikult esindatud. Surmanuhtlus on Colombia põhiseadusega keelatud. Piinamist ning ebainimlikku või inimväärikust alandavat kohtlemist keelav õigusraamistik on kooskõlas rahvusvaheliste standarditega. Riigis puudub üldine oht kogeda juhuslikku vägivalda rahvusvahelistes või riigisisestes relvastatud konfliktides. Üldiselt ei toimu riigis tagakiusamist määruse (EL) 2024/1347 artikli 9 tähenduses.

- (13) Egiptuse kohta varjupaigaametilt saadud teabe kohaselt käsitavad kuus liikmesriiki Egiptust liikmesriigi tasandil turvalise päritoluriigina ja Egiptusest pärit taotlejate taotluste heakskiitmise määr kogu liidus oli 2024. aastal 4 %. Riik on ratifitseerinud peamised rahvusvahelised inimõigustealased õigusaktid. Egiptus on vabariik, kus president on nii riigipea kui ka täidesaatva võimu juht. Puuduvad märgid Egiptuse kodanike väljasaatmisest, tagasisaatmisest või väljaandmisest riikidesse, kus neil oleks surmanuhtluse, piinamise, tagakiusamise või muu ebainimliku või alandava kohtlemise oht. Üldiselt puudub reaalne oht kannatada tõsist kahju määruse (EL) 2024/1347 artikli 15 tähenduses. Kuigi Egiptuse karistusseadustiku ja sõjaõiguse normide alusel on surmanuhtlus ette nähtud, on Egiptus ratifitseerinud piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni. Egiptus on oma riiklikus inimõiguste strateegias teatanud kavatsusest muuta eelvangistuse seadust, parandada kinnipidamistingimusi, piirata surmanuhtlusega karistatavate kuritegude arvu ja edendada inimõiguste kultuuri kõigis valitsusasutustes. Seni on tehtud edusamme institutsioonilises plaanis, ent nüüd on vaja muudatused ka tulemuslikult rakendada. Egiptuses ei toimu relvastatud konflikti ja seetõttu puudub oht kogeda juhuslikku vägivalda rahvusvahelistes või riigisisestes relvakonfliktides. Üldiselt ei toimu riigis tagakiusamist määruse (EL) 2024/1347 artikli 9 tähenduses.

- (14) India kohta varjupaigaametilt saadud teabe kohaselt käsitavad üheksa liikmesriiki Indiat liikmesriigi tasandil turvalise päritoluriigina ja Indiast pärit taotlejate taotluste heakskiitmise määr kogu liidus oli 2024. aastal 2 %. Riik on ratifitseerinud peamised rahvusvahelised inimõigustealased õigusaktid. India on põhiseaduslik vabariik ja parlamentaarne demokraatia. Puuduvad märgid India kodanike väljasaatmisest, tagasisaatmisest või väljaandmisest riikidesse, kus neil oleks surmanuhtluse, piinamise, tagakiusamise või muu ebainimliku või alandava kohtlemise oht. Üldiselt puudub reaalne oht kannatada tõsist kahju määruse (EL) 2024/1347 artikli 15 tähenduses. Kuigi India kriminaalõiguses on surmanuhtlus ette nähtud ning riik ei ole allkirjastanud kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti juurde kuuluvat teist fakultatiivset protokollit, mis käsitleb surmanuhtluse kaotamist, ei ole surmanuhtlust pärast 2020. aastat praktikas täide viidud. India on *allkirjastanud* piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni. Indias ei toimu relvastatud konflikti ja seetõttu puudub oht kogeda juhuslikku vägivalda rahvusvahelistes või riigisisestes relvakonfliktides. Üldiselt ei toimu riigis tagakiusamist määruse (EL) 2024/1347 artikli 9 tähenduses.

- (15) Maroko kohta varjupaigaametilt saadud teabe kohaselt käsitavad 11 liikmesriiki Marokot liikmesriigi tasandil turvalise päritoluriigina ja Marokost pärit taotlejate taotluste heakskiitmise määr kogu liidus oli 2024. aastal 4 %. Riik on ratifitseerinud peamised rahvusvahelised inimõigustealased õigusaktid. Maroko on parlamentaarne monarhia. Puuduvad märgid Maroko kodanike väljasaatmisest, tagasisaatmisest või väljaandmisest riikidesse, kus neil oleks surmanuhtluse, piinamise, tagakiusamise või muu ebainimliku või alandava kohtlemise oht. Üldiselt puudub reaalne oht kannatada tõsist kahju määruse (EL) 2024/1347 artikli 15 tähenduses. Kuigi Maroko kriminaalõiguses on surmanuhtlus ette nähtud ning riik ei ole ratifitseerinud kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti juurde kuuluvat teist fakultatiivset protokollit, mis käsitleb surmanuhtluse kaotamist, on ta alates 1993. aastast järginud surmanuhtluse täideviimisele kehtestatud moratooriumi. Maroko on ratifitseerinud piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni. Marokos ei toimu relvastatud konflikti ja seetõttu puudub oht kogeda juhuslikku vägivalda rahvusvahelistes või riigisisestes relvakonfliktides. Üldiselt ei toimu riigis tagakiusamist määruse (EL) 2024/1347 artikli 9 tähenduses.

- (16) Tuneesia kohta varjupaigaametilt saadud teabe kohaselt käsitavad kümme liikmesriiki Tuneesiat liikmesriigi tasandil turvalise päritoluriigina ja Tuneesiast pärit taotlejate taotluste heakskiitmise määr kogu liidus oli 2024. aastal 4 %. Riik on ratifitseerinud peamised rahvusvahelised inimõigustealased õigusaktid. 2022. aasta põhiseadusega kehtestati presidentaalne süsteem. Puuduvad märgid Tuneesia kodanike väljasaatmisest, tagasisaatmisest või väljaandmisest riikidesse, kus neil oleks surmanuhtluse, piinamise, tagakiusamise või muu ebainimliku või alandava kohtlemise oht. Üldiselt puudub reaalne oht kannatada tõsist kahju määruse (EL) 2024/1347 artikli 15 tähenduses. Kuigi Tuneesia kriminaalõiguses on surmanuhtlus ette nähtud ning riik ei ole ratifitseerinud kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti juurde kuuluvat teist fakultatiivset protokollit, mis käsitleb surmanuhtluse kaotamist, on ta alates 1991. aastast järginud surmanuhtluse täideviimisele kehtestatud moratoriumi. Tuneesia on ratifitseerinud piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni. Tuneesias ei toimu relvastatud konflikti ja seetõttu puudub oht kogeda juhuslikku vägivalda rahvusvahelistes või riigisisestes relvakonfliktides. Üldiselt ei toimu riigis tagakiusamist määruse (EL) 2024/1347 artikli 9 tähenduses.

- (17) Kolmandat riiki võidakse määruse (EL) 2024/1348 kohaselt käsitada turvalise päritoluriigina üksnes siis, kui õigusliku olukorra, õiguse demokraatlikus süsteemis kohaldamise ja üldiste poliitiliste olude põhjal on võimalik tõendada, et riigis ei toimu tagakiusamist määruse (EL) 2024/1347 artikli 9 tähenduses ning puudub kõnealuse määruse artiklis 15 määratletud tõsise kahju kannatamise reaalne oht.

- (18) Kuna Bangladeshis, Colombias, Egiptuses, Indias, Marokos ja Tuneesias ning Kosovos kui liidu potentsiaalses kandidaatriigis puudub üldiselt tagakiusamise või tõsise kahju kannatamise oht määruse (EL) 2024/1347 tähenduses, nagu näitab ka neist riikidest pärit varjupaigataotluste väga madal heakskiitmise määr, **■ tuleks järeldada, et need riigid vastavad turvaliste päritoluriikide kriteeriumidele määruse (EL) 2024/1348 tähenduses ja neid riike tuleks käsitada liidu tasandil turvaliste päritoluriikidena. See ei piira liikmesriikide võimalust käsitada riigi tasandil turvaliste päritoluriikidena muid kolmandaid riike ega võimalust käsitada määruse (EL) 2024/1348 tulevaste muudatusettepanekute alusel edaspidi liidu tasandil turvaliste päritoluriikidena veel teisi nimetatud määruse tingimustele vastavaid kolmandaid riike. Komisjon peaks viivitamata kaaluma liikmesriigi taotlust hinnata, kas muid kolmandaid riike võiks käsitada turvaliste päritoluriikidena liidu tasandil, võttes muu hulgas arvesse neist riikidest pärit varjupaigataotluste heakskiitmise madalat määra kogu liidus.**

- (19) Riikide käsitlemine liidu tasandil turvaliste päritoluriikidena ei mõjuta määruse (EL) 2024/1348 sätet, mille kohaselt võivad liikmesriigid kohaldada turvalise päritoluriigi mõistet üksnes juhul, kui taotlejad ei suuda individuaalse hindamise raames esitada andmeid, mis põhjendaksid, miks turvalise päritoluriigi mõiste ei ole nende suhtes kohaldatav. Sellega seoses tuleks erilist tähelepanu pöörata nendes riikides eriolukorras olevatele taotlejatele, nagu LGBTIQ kogukonna liikmed, soolise vägivalla ohvrid, inimõiguste kaitsjad, usuvähemused ja ajakirjanikud.

(20) *Olulised muutused kolmandas riigis, mida käsitatakse turvalise kolmanda riigina või turvalise päritoluriigina liidu tasandil, võivad ebaproportsionaalselt mõjutada selle riigi konkreetseid piirkondi või isikute rühmi, mis toob kaasa sellest riigist pärit teatavate taotlejate erinevad kaitsevajadused ja vajaduse kaitsta nende taotlejate menetlustagatise. Kolmandat riiki on määruse (EL) 2024/1348 kohaselt võimalik käsitada turvalise kolmanda riigina või turvalise päritoluriigina, tehes erandi selle kolmanda riigi territooriumi konkreetsete osade või selgelt tuvastatavate isikute kategooriate puhul. Määrusega (EL) 2024/1348 on ka ette nähtud, et komisjon peatab delegeeritud õigusaktiga kolmanda riigi käsitamise turvalise kolmanda riigina või turvalise päritoluriigina liidu tasandil, kui olukord selles riigis märkimisväärselt halveneb. Olukorras, kus liidu tasandil turvalise kolmanda riigina või turvalise päritoluriigina käsitatav kolmas riik ei vasta enam kogu oma territooriumi või selgelt tuvastatavate isikute kategooriate puhul määruses (EL) 2024/1348 sätestatud sellise käsitamise sisulistele tingimustele, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et osaliselt peatada asjaomase kolmanda riigi territooriumi konkreetsete osade või selgelt tuvastatavate isikute kategooriate puhul selline käsitamine kuueks kuuks, kui see on vajalik, asjakohane ja proportsionaalne, pidades silmas selles riigis toimuvaid olulisi muutusi, mis mõjutavad seda riigi osa või isikute kategooriat. Lisaks peaks komisjon kolme kuu jooksul pärast kolmanda riigi sellise käsitamise osalist peatamist sätestava delegeeritud õigusakti vastuvõtmist esitama seadusandliku ettepaneku, et jätta kolmanda riigi turvalise kolmanda riigina või turvalise päritoluriigina liidu tasandil käsitamise kohaldamisalast välja need territooriumi osad või isikute kategooriad, mille suhtes peatamist kohaldatakse. Kui liikmesriik teavitab seejärel komisjoni, et ta leiab põhjendatud hinnangu alusel, et pärast kõnealuse kolmanda riigi olukorras toimunud muutusi vastab see riik tervikuna või oma territooriumi konkreetsete osade või selle kolmanda riigi selgelt tuvastatavate isikute kategooriate puhul taas määruses (EL) 2024/1348 sätestatud tingimustele, võib komisjon teha ettepaneku muuta vastavalt selle riigi käsitamist turvalise kolmanda riigina või turvalise päritoluriigina.*

(21) Kuna rändeolukord võib kiiresti muutuda ja suureneb surve, mis tuleneb selliste segarändevoogude saabumisest, millest suure osa moodustavad isikud, kelle võimalus saada rahvusvahelist kaitset on väike, peaks liikmesriikidel olema võimalik taotluste kiiremaks läbivaatamiseks kohaldada määruse (EL) 2024/1348 artikli **42 lõike 1 punkti j** ja artikli 42 lõike 3 punkti e varasemast kuupäevast kui kõnealuse määruse üldine kohaldamise alguskuupäev, **tingimusel et liikmesriigid on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2013/32/EL⁸ sätestatud asjakohased sätted ja menetlused üle võtnud ning neid rakendanud**. See võimaldaks liikmesriikidel rändevoogude muutustele kiiresti ja paindlikult reageerida. Võttes arvesse, et selliste taotlejate taotlused on tõenäoliselt põhjendamatud, võimaldaks nende kiire menetlemine kiirendatud menetluses või piirimenetluses varjupaiga- ja rändeasutustel tõhusamalt hinnata tõelisi taotlusi, teha kiiremaid otsuseid ning aidata seeläbi kaasa varjupaiga- ja tagasisaatmispoliitika paremale ja usaldusväärsemale toimimisele, austades täielikult põhiõigusi.

---

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/32/EL rahvusvahelise kaitse seisundi andmise ja äravõtmise menetluse ühiste nõuete kohta (ELT L 180, 29.6.2013, lk 60, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/32/oj>).

- (22) Selleks et võtta **jätkuvalt** arvesse keerulist ja tegelikku olukorda kolmandas riigis, **mida ei käsitata liidu tasandil turvalise kolmanda riigina ega turvalise päritoluriigina**, peaksid liikmesriigid saama enne määruse (EL) 2024/1348 kohaldamise algust **selliste õigusaktide kohaldamisel või koostamisel**, mis võimaldavad **selliste riikide riiklikul tasandil käsitamist, teha seda** koos eranditega **nende riikide** territooriumi konkreetsete osade või selgelt tuvastatavate isikute kategooriate suhtes.
- (23) Kuna käesoleva määruse eesmärke koostada liidu tasandil ühine turvaliste päritoluriikide loetelu ja edendada määruse (EL) 2024/1348 teatavate sätete kohaldamist, ei suuda liikmesriigid saavutada ning seda on võimalik saavutada üksnes liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

- (24) ■ ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 3 ja artikli 4a lõike 1 kohaselt on Iirimaa ■ **22. juuli 2025. aasta** kirjas teatanud oma soovist osaleda käesoleva ■ **määruse** vastuvõtmisel ja kohaldamisel. ■
- (25) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (26) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid.
- (27) Kuna määrust (EL) 2024/1348 hakatakse kohaldama alates 12. juunist 2026 ja arvestades vajadust tagada õiguskindlus võimalikult kiiresti, peaks käesolev määrus jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist.
- (28) Määrust (EL) 2024/1348 tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL) 2024/1348 muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 60 lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Vastavalt artiklis 63 sätestatud tingimustele on komisjonil õigus artikli 74 kohaselt võtta vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad kolmanda riigi liidu tasandil turvalise kolmanda riigina käsitamise täielikku või osalist peatamist.“

2) Artikli 61 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kolmandaid riike võidakse käesoleva määruse kohaselt käsitada turvaliste päritoluriikidena üksnes siis, kui õigusliku olukorra, õiguse demokraatlikus süsteemis kohaldamise ja üldiste poliitiliste olude põhjal on võimalik tõendada, et riigis ei toimu tagakiusamist määruse (EL) 2024/1347 artikli 9 tähenduses ning puudub kõnealuse määruse artiklis 15 määratletud tõsise kahju kannatamise reaalne oht.“

3) Artiklit 62 ■ muudetakse järgmiselt:

a) *lõige 1 asendatakse järgmisega:*

„1. Kolmandat riiki võib käsitada liidu tasandil turvalise päritoluriigina vastavalt artiklis 61 ja käesolevas artiklis sätestatud tingimustele.“;

b) ■ *lõike 1 järele lisatakse järgmised lõiked:*

„1a. Käesoleva määruse II lisas loetletud kolmandaid riike käsitatakse liidu tasandil turvaliste päritoluriikidena.

1b. Kolmandat riiki, millele on antud liidu kandidaatriigi staatus, käsitatakse liidu tasandil samuti turvalise päritoluriigina, välja arvatud juhul, kui esineb vähemalt üks järgmine asjaolu:

a) tsiviilisiku elu või isikupuutumatus ähvardab kõnealuses kolmandas riigis toimuva rahvusvahelise või riigisisese relvastatud konflikti tõttu tõsine ■ oht kogeda juhuslikku vägivalda;

- b) *kõnealuse kolmanda riigi tegevuse tõttu, mis mõjutab põhiõigusi ja -vabadusi ning on asjakohane kolmanda riigi käsitamisel turvalise päritoluriigina, nagu on sätestatud käesoleva määruse artiklis 61, on vastu võetud piiravad meetmed ELi toimimise lepingu viienda osa IV jaotise tähenduses;*
- c) menetleva ametiasutuse selliste otsuste osakaal, millega antakse rahvusvaheline kaitse kõnealusest kolmandast riigist pärit taotlejatele – kas selle kodanikele või kodakondsuseta isikutele, kes on selle riigi endised alalised elanikud –, on viimaste kättesaadavate üleliiduliste keskmiste Eurostati andmete kohaselt suurem kui **20 % menetleva ametiasutuse poolt asjaomase kolmanda riigi kohta tehtud otsuste koguarvust.** ■

Kui esineb mõni käesoleva lõigu punktides a–c osutatud asjaolu või seda enam ei esine, teavitab komisjon sellest viivitamata liikmesriike, Euroopa Parlamenti ja nõukogu. Käesoleva lõike punkti a puhul peab komisjon enne liikmesriikide ja Euroopa Parlamendi teavitamist saama nõukogu eelneva heakskiidu.“;

c) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Vastavalt artiklis 63 sätestatud tingimustele on komisjonil õigus artikli 74 kohaselt võtta vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad kolmanda riigi liidu tasandil turvalise päritoluriigina käsitamise täielikku või osalist peatamist.“

4) Artikkel 63 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 63

Kolmandate riikide liidu tasandil turvalise kolmanda riigina või turvalise päritoluriigina käsitamise peatamine ja lõpetamine

1. Olukorra olulise muutumise korral kolmandas riigis, mida liidu tasandil käsitatakse turvalise kolmanda riigina või turvalise päritoluriigina, koostab komisjon põhjendatud hinnangu selle kohta, kas asjaomane riik vastab artiklis 59 või 61 sätestatud tingimustele, ja kui komisjon leiab, et need tingimused ei ole enam täielikult või osaliselt täidetud, kohaldatakse järgmisi sätteid:

- a) *kui artiklis 59 või 61 sätestatud tingimused ei ole enam täidetud kolmanda riigi territooriumi konkreetsete osade või kolmandas riigis selgelt tuvastatavate isikute kategooriate puhul, võtab komisjon artikli 74 kohaselt vastu delegeeritud õigusakti, et asjaomase kolmanda riigi käsitlemine liidu tasandil turvalise kolmanda riigina või turvalise päritoluriigina kõnealuse kolmanda riigi territooriumi osade või isikute kategooriate puhul kuueks kuuks osaliselt peatada;*
- b) *kui artiklis 59 või 61 sätestatud tingimused ei ole kolmanda riigi kui terviku puhul enam täidetud, võtab komisjon artikli 74 kohaselt vastu delegeeritud õigusakti, millega peatatakse kuueks kuuks täielikult kõnealuse kolmanda riigi käsitlemine liidu tasandil turvalise kolmanda riigina või turvalise päritoluriigina.*
2. *Komisjon jälgib pidevalt olukorda lõikes 1 osutatud kolmandas riigis, võttes muu hulgas arvesse liikmesriikidelt ja varjupaigaametilt saadavat teavet seoses olukorra edasise muutumisega kõnealuses kolmandas riigis.*

3. *Kui komisjon on lõike 1 punkti a või b kohaselt vastu võtnud delegeeritud õigusakti, millega peatatakse liidu tasandil kolmanda riigi käsitlemine turvalise kolmanda riigina või turvalise päritoluriigina asjaomase kolmanda riigi kogu territooriumi või selle konkreetsete osade või kõigi või selgelt tuvastatavate isikute kategooriate puhul, esitab ta kolme kuu jooksul pärast selle delegeeritud õigusakti vastuvõtmist seadusandliku tavamenetluse kohaselt ettepaneku, et:*
- a) *muuta kõnealuse kolmanda riigi käsitlemist turvalise kolmanda riigina või turvalise päritoluriigina liidu tasandil, et näha ette erandid lõike 1 punkti a kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktiga hõlmatud territooriumi konkreetsetele osadele või selgelt tuvastatavate isikute kategooriatele, või*
  - b) *lõpetada kõnealuse kolmanda riigi käsitlemine turvalise kolmanda riigina või turvalise päritoluriigina liidu tasandil.*

4. *Kui komisjon ei ole esitanud lõikes 3 osutatud ettepanekut kolme kuu jooksul pärast lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusakti vastuvõtmist, kaotab delegeeritud õigusakt kehtivuse. Kui komisjon esitab kõnealuse ettepaneku kolme kuu jooksul pärast lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusakti vastuvõtmist, on tal õigus põhjendatud hinnangu alusel pikendada kõnealuse delegeeritud õigusakti kehtivust kuue kuu pikkuseks ajavahemikuks, mida võib veel ühe korra pikendada.*
5. *Ilma et see piiraks lõike 4 kohaldamist, kaotab kolmanda riigi turvalise kolmanda riigina või turvalise päritoluriigina käsitamise täielik või osaline peatamine liidu tasandil kehtivuse, kui komisjoni esitatud ettepanekut lõpetada kolmanda riigi käsitamine turvalise kolmanda riigina või turvalise päritoluriigina liidu tasandil või seda muuta ei võeta vastu 15 kuu jooksul alates sellest, kui komisjon ettepaneku esitas.“*

5) *Artikli 64 lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmisega:*

„2. Kui kolmanda riigi käsitlemine turvalise kolmanda riigina või turvalise päritoluriigina liidu tasandil on täielikult või osaliselt peatatud artikli 63 lõike 1 punkti a või b kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktiga, ei käsita liikmesriigid seda riiki turvalise kolmanda riigina ega turvalise päritoluriigina liikmesriigi tasandil.

3. *Kui seadusandliku tavamenetluse kohaselt on kolmanda riigi käsitlemine turvalise kolmanda riigina või turvalise päritoluriigina liidu tasandil lõpetatud või seda on muudetud, võib liikmesriik teavitada komisjoni, et ta leiab asjaomase riigi olukorras toimunud muutustest tulenevalt, et see riik vastab taas artikli 59 lõikes 1 või artiklis 61 sätestatud tingimustele.*

Teates tuleb esitada põhjendatud hinnang selle kohta, et kolmas riik vastab artikli 59 lõikes 1 või artiklis 61 sätestatud tingimustele, sealhulgas selgitus konkreetsete muutuste kohta kolmanda riigi olukorras, mille tulemusena riik taas nimetatud tingimustele vastab. Kohaldataval juhul täpsustab liikmesriik oma teates, milliste kolmanda riigi territooriumi konkreetsete osade või selgelt tuvastatavate isikute kategooriate suhtes tema hinnang kehtib.

Pärast teate saamist palub komisjon varjupaigaametil esitada talle teavet ja koostada analüüs kolmandas riigis valitseva olukorra kohta.

Kui liikmesriigi teatatud kolmandat riiki ei käsitata enam turvalise kolmanda riigina või turvalise päritoluriigina liidu tasandil artikli 63 lõike 3 punkti b kohaselt, võib teavitav liikmesriik käsitada asjaomast kolmandat riiki liikmesriigi tasandil turvalise kolmanda riigina või turvalise päritoluriigina ainult tingimusel, et komisjon ei esita sellele vastuväiteid.

Komisjoni vastuväidete esitamise õigus on piiratud kahe aastaga alates kuupäevast, mil lõpetati kõnealuse kolmanda riigi käsitlemine turvalise kolmanda riigina või turvalise päritoluriigina liidu tasandil. Komisjon esitab kõik vastuväited kolme kuu jooksul pärast liikmesriigi iga teate saamist ja pärast kolmandas riigis valitseva olukorra igakülgset läbivaatamist, võttes arvesse artikli 59 lõikes 1 ja artiklis 61 sätestatud tingimusi.

Kui komisjon leiab, et artikli 59 lõikes 1 või artiklis 61 sätestatud tingimused on käesoleva lõike esimese lõigu kohaselt saadud teates käsitletud kolmanda riigi kogu territooriumi või selle konkreetsete osade või kõigi või selgelt tuvastatavate isikute kategooriate puhul taas täidetud, võib ta seadusandliku tavamenetluse kohaselt esitada ettepaneku käesoleva määruse muutmiseks, et käsitada asjaomast kolmandat riiki turvalise kolmanda riigina või turvalise päritoluriigina liidu tasandil selle kolmanda riigi kogu territooriumi või konkreetsete osade puhul, millega seoses, või kõigi või selgelt tuvastatavate selliste isikute kategooriate puhul, kellega seoses kõnealused tingimused on täidetud.“

6) Artikli 78 lõikes 2 asendatakse sõna „lisas“ sõnadega „I lisas“.

7) Artiklit 79 muudetakse järgmiselt:

a) lõikesse 2 lisatakse järgmine lõik:

„Käesoleva määruse artikli 59 lõiget 2, artikli 61 lõiget 2 ja artikli 61 lõike 5 punkti b kohaldatakse alates ... [käesoleva muutmismääruse jõustumise kuupäev] mõiste „turvaline **päritoluriik**” “ kohaldamise osas vastavalt direktiivi 2013/32/EL artiklitele 36 ja 37 ning mõiste „turvaline **kolmas riik**” “ kohaldamise osas vastavalt direktiivi 2013/32/EL artiklile 38.“;

b) lõikesse 3 lisatakse järgmine lõik:

„**Liikmesriik** võib kohaldada enne 12. juunit 2026 direktiivi 2013/32/EL artikli 31 lõike 8 kohase kiirendatud läbivaatamismenetluse või direktiivi 2013/32/EL artikli 43 kohaselt piiril või transiiditsoonis läbiviidava menetluse alusena käesoleva määruse artikli 42 lõike 1 punkti j ja artikli 42 lõike 3 punkti e, **kui liikmesriik on asjaomased sätted üle võtnud ja rakendanud kõnealustes artiklites sätestatud erimenetlusi riigi tasandil enne** ... [käesoleva muutmismääruse jõustumise kuupäev].“;

c) *lõige 4 asendatakse järgmisega:*

„4. Liikmesriikide puhul, kelle jaoks direktiiv 2013/32/EL ei ole siduv, käsitatakse käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 esitatud viiteid sellele direktiivile viidetena direktiivile 2005/85/EÜ.“

8) *Ainus lisa nummerdatakse ümber I lisaks.*

9) *Käesoleva määruse lisas esitatud tekst lisatakse määrusesse (EL) 2024/1348 II lisana.*

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

....

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

LISA

„II LISA

Liidu tasandil käsitatakse turvaliste päritoluriikidena järgmisi kolmandaid riike.

Bangladesh

Colombia

Egiptus

India

Kosovo*

Maroko

Tuneesia“

---

* Kõnealune nimetus ei piira seisukohti staatuse suhtes ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.